

Scenariusz zajęć nr 101

Temat: Nazywamy rośliny na pobliskiej łące.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- rozróżnia sześć gatunków roślin rosnących na łące (wskazanych przez nauczyciela spośród gatunków np. mniszek, jaskier, niezapominajka, szczaw, koniczyna, stokrotka, rumianek, chaber łąkowy)
- odszukuje w atlasie wskazaną roślinę,
- rozpoznaje gatunek rośliny w środowisku naturalnym,
- określa charakterystyczne cechy budowy roślin np. barwę kwiatów, wielkość liści, kształt liści, wysokość rośliny,
- mierzy wysokość rośliny i zapisuje wynik,
- porównuje wysokość dwóch roślin używając znaków: >, <, =.

Środki dydaktyczne:

- zdjęcie nr 1 przedstawia cztery rodzaje zdjęć z krajobrazami: łąka położona na terenie wyżynnym (teren falisty), łąka położona na terenie nizinnym (teren płaski), łąka przy lesie, łąka przy zbiorniku wodnym (jezioro lub rzeka),
- tablica interaktywna lub tablica tradycyjna,
- atlasy roślin lub zdjęcia roślin,
- dla każdej grupy, karteczki z nazwami roślin, które uczniowie odnajdą w swojej okolicy, (kolor karteczki może być zgodny z kolorem kwiatu rośliny),
- linijka do mierzenia roślin,
- karta pracy nr 1. (cechy charakterystyczne roślin łąkowych),
- zdjęcie nr 2 przedstawia sześć rodzajów roślin: mniszek, jaskier, stokrotka, mak, rumianek, koniczyna.
- ćwiczenie interaktywne (porównywanie wysokości roślin łąkowych),
- laptopy lub komputery,



- utwór muzyczny „Cztery pory roku” Antonio Vivaldiego, do pobrania ze źródeł ogólnodostępnych.

Metody i techniki nauczania: ćwiczenia praktyczne, metoda ekspresyjna, metoda programowa z użyciem komputera/tabletu.

Formy:

- zbiorowa,
- praca w grupach,
- indywidualna.

Przebieg zajęć:

Etap wstępny

Nauczyciel informuje uczniów o planowanej wycieczce na pobliską łąkę.

Nauczyciel pokazuje zdjęcie nr 1 przedstawiające różne krajobrazy łąkowe w sąsiedztwie innych elementów krajobrazu (pagórki, teren nizinny, las, rzeka lub jezioro). Uczniowie odpowiadają na pytania:

- Jakie krajobrazy widoczne są na zdjęciu?
- Które z tych krajobrazów można spotkać w okolicy twojego zamieszkania?
- Gdzie można spotkać najwięcej kwitnących roślin?
- Jaką wspólną cechę krajobrazów można zauważyć na pokazanych zdjęciach?
- Jakie kwiaty rozpoznajecie na zdjęciach?
- Jakie rośliny kwitnące zauważyłeś o tej porze roku w twojej okolicy?

Jeśli uczniowie nie potrafią podać nazwy kwitnących roślin, to opisują ich kolor, wygląd.

Etap realizacji

Zadanie 1



Uczniowie zostają podzieleni na cztero lub pięcioosobowe grupy. Dla każdego ucznia zespół otrzymuje komplet kart pracy i karteczek z nazwami różnych roślin oraz atlas roślin łąkowych. Grupy wykonują polecenie 1 w karcie pracy nr 1 (wpisują nazwy roślin z karteczek otrzymanych od nauczyciela). Uczniowie odszukują w atlasie kolejno swoje rośliny i oglądają je.

Nauczyciel zaprasza uczniów na pobliską łąkę. Na miejscu wskazuje, na jakie elementy budowy roślin powinni zwrócić uwagę podczas obserwacji (barwa kwiatów, wielkość liści, kształt liści). Zadaniem uczniów jest odszukanie na łące tych roślin, których nazwy mają wskazane na kartce oraz dokładne ich obejrzenie. Następnie uczniowie w grupach, za pomocą zabranych ze sobą linijek, mierzą wysokość całych roślin, a pomiary zapisują na kartkach. Po powrocie do klasy, wykonują polecenie 2 w karcie pracy nr 1 (uzupełniają brakujące cechy charakterystyczne roślin łąkowych).

Zadanie 2

Przedstawiciel każdej grupy uczniów, pokazuje zdjęcie wybranej rośliny oraz wymienia i omawia na forum klasy cztery charakterystyczne cechy rośliny, zapisane w poleceniu 2 w karcie pracy nr 1.

Zadanie 3

Nauczyciel pokazuje uczniom zdjęcie nr 2 przedstawiające rośliny w fazie kwitnienia, które można spotkać na łące. Uczniowie odpowiadają na pytania:

- Które z roślin spotkanych na łące rozpoznajecie na zdjęciu?
- Jak nazywają się rośliny, które są widoczne na zdjęciu, ale nie spotkaliście ich dzisiaj na wycieczce?

Jeżeli uczniowie nie potrafią podać pozostałych nazw roślin łąkowych ze zdjęcia, korzystają z atlasu.

Zadanie 4

Uczniowie wykonują ćwiczenie interaktywne (porównywanie wysokości roślin łąkowych).



Wyświetla się polecenie: *Porównaj wysokość roślin łąkowych, przeciągając w wyznaczone miejsce odpowiedni znak znajdujący się na dole ekranu.*

Opis ćwiczenia interaktywnego:

Na ekranie wyświetlają się parami zdjęcia roślin łąkowych. Pary mogą być dobierane przez program w sposób losowy, (jeśli istnieją takie możliwości techniczne). Nad każdym zdjęciem wyświetlana jest nazwa rośliny, a pod zdjęciem wysokość rośliny. Między dwoma zdjęciami jest miejsce na wstawienie przez ucznia odpowiedniego znaku porównującego wysokość dwóch roślin. W dolnej części ekranu są do wyboru znaki $>$, $<$, $=$ czyli większości, mniejszości i równości. Uczeń przeciąga odpowiedni znak i wstawia w wyznaczone miejsce pomiędzy parą roślin: mniszek – 25 cm, jaskier – 40 cm; niezapominajka – 20 cm; szczaw – 45 cm, koniczyna – 30 cm; stokrotka – 10 cm, rumianek – 50 cm; chaber łąkowy – 60 cm. Jeśli zostanie wstawiony poprawny znak to uaktywnia się przycisk dalej i wtedy można przejść do następnej pary.

Zadanie 5

Każdy uczeń liczy w pamięci, ile nazw roślin kwiatowych zapamiętał. Następnie wymienia liczbę oraz nazwy tych roślin. Wygrywa ten, kto potrafi wymienić jak największą liczbę roślin.

Etap końcowy

Nauczyciel zaprasza uczniów na dywan i włącza fragment utworu muzycznego „Cztery pory roku” Antonio Vivaldiego. Uczniowie zamykają oczy i wyobrażają sobie, że są na łące. Następnie chętni uczniowie kończą zdanie: *Kiedy myślę o łące to...*

Dodatkowo

Uczeń zdolny: w zadaniu 2 wymieni i omówi dodatkowo dwie cechy charakterystyczne wybranej rośliny (nie zapisane w poleceniu 2 w karcie pracy nr 1a).

Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: w zadaniu 2 wymieni i omówi dwie cechy charakterystyczne wybranej rośliny (spośród czterech zapisanych w poleceniu 2 w karcie pracy nr 1).

